

KLASA: UP/I-344-03/15-11/603

URBROJ: 376-05-3-20-16

Zagreb, 3. lipnja 2020.

Na temelju članka 12. stavka 1. točke 11., članka 17. stavka 3. i članka 28. stavka 6. Zakona o elektroničkim komunikacijama (NN br. 73/08, 90/11, 133/12, 80/13, 71/14, 72/17) i članka 100. stavka 2. Zakona o općem upravnom postupku (NN br. 47/09) u postupku utvrđivanja infrastrukturnog operatora za elektroničku komunikacijsku infrastrukturu koja je izgrađena na nekretninama u vlasništvu Općine Desinić i utvrđivanja visine naknade za pravo puta, pokrenutom na zahtjev Općine Desinić, Trg Sv. Jurja, 49216 Desinić, zastupana po odvjetniku xx, iz Zagreba, Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti, donijela je

DOPUNSKO RJEŠENJE

- I. Utvrđuje se da je Hrvatski Telekom d.d., Zagreb, Radnička cesta 21 (dalje: HT), infrastrukturni operator i ima pravo puta na nerazvrstanim cestama navedenim u Potvrdi Općine Desinić, Jedinstveni upravni odjel (klasa: 700-01/20-01/119, urbroy: 2214/03-20-05 od 20.05.2020.), koja je sastavni dio ovog rješenja, na kojim nerazvrstanim cestama u vlasništvu Općine Desinić HT ima izgrađenu elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i drugu povezanu opremu (dalje: EKI) prema podatcima o EKI navedenim u Elaboratu za pravo puta broj 29/2017 (dalje: Elaborat), a koje nekretnine koristi za pristup, postavljanje, korištenje, popravljanje i održavanje svoje EKI. Elaborat je u dijelu o količini, vrsti i prostornom položaju EKI, sastavni dio ovog rješenja.
- II. Utvrđuje se da je HT infrastrukturni operator i ima pravo puta na nekretninama navedenim u Potvrdi Općine Desinić, Jedinstveni upravni odjel (klasa: 700-01/20-01/119, urbroy: 2214/03-20-04 od 20.05.2020.), koja je sastavni dio ovog rješenja, na kojim nekretninama HT ima izgrađenu EKI prema podatcima u Elaboratu, koje nekretnine su u vlasništvu Općine Desinić i na kojima HT ima izgrađenu elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i drugu povezanu opremu i koje koristi za pristup, postavljanje, korištenje, popravljanje i održavanje svoje EKI.
- III. Količinu i vrstu EKI iz točke I. i II. ovog rješenja čine trase kabelske kanalizacije te trase elektroničkih komunikacijskih vodova u zemlji i nadzemnih elektroničkih komunikacijskih vodova navedene u Elaboratu.
- IV. Utvrđuje se godišnja naknada za pravo puta za korištenje nekretnina iz ovog rješenja prema površini zemljišta na kojem se nalazi EKI sukladno podatcima navedenim u Elaboratu i vrsti zemljišta navedenoj u evidenciji Zemljišnoknjižnog odjela Krapina ili podredno Odjelu za katastar nekretnina Krapina, dostupnoj na Zajedničkom informacijskom sustavu zemljišnih knjiga i katastra - javnoj aplikaciji, uz primjenu iznosa naknada i načina obračuna određenima u članku 6. i 7. stavcima 1., 2., 3. i 4. Pravilnika o potvrdi i naknadi o pravu puta (NN br. 152/11, 151/14 i 95/17).
- V. Utvrđuje se da Općina Desinić ima pravo na godišnju naknadu za pravo puta iz ovog rješenja od 22. prosinca 2015.

- VI. Obvezuje se HT u roku od 8 dana od primitka ovog rješenja napraviti obračun godišnje naknade za pravo puta temeljem parametara iz ovog rješenja te obračun sa svim podatcima koji su primijenjeni dostaviti HAKOM-u i Općini Desinić.
- VII. Obvezuje se HT u roku od 10 dana od primitka ovog rješenja platiti Općini Desinić naknadu za pravo puta iz ovog rješenja za prvu, drugu, treću, četvrtu i petu godinu i dokaz o uplati dostaviti HAKOM-u i Općini Desinić. Svaka sljedeća godišnja naknada za pravo puta plaća se u roku od 8 dana po isteku razdoblja za koje je naknada plaćena.
- VIII. Obvezuje se Općina Desinić omogućiti HT-u ostvarivanje prava puta na nekretninama iz ovog rješenja.

Obrazloženje

Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti (dalje: HAKOM) zaprimila je 22. prosinca 2015. zahtjev Općine Desinić (dalje: Općina) za utvrđivanje infrastrukturnog operatora za elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i drugu povezani opremu (dalje: EKI) koja je izgrađena na nekretninama u vlasništvu Općine te utvrđivanje visine naknade za pravo puta.

HAKOM je 20. ožujka 2017. zaključkom obavijestio HT o pokrenutom postupku te mu je naloženo očitovati se da li posjeduje izgrađenu EKI na administrativnom području podnositelja zahtjeva te da li je za istu infrastrukturni operator. Nadalje, ako jest infrastrukturni operator, HT-u je naloženo dostaviti HAKOM-u kompletni geodetski elaborat na katastarskim podlogama, za cijelokupnu EKI, za trase kabelske kanalizacije, trase kabela u zemlji bez kabelske kanalizacije i trase nadzemnih kabela na administrativnom području podnositelja zahtjeva, popunjenu Tablicu 1 (obrazac u elektroničkom obliku) iz Pravilnika o potvrdi i naknadi za pravo puta, geodetski elaborat za pravo puta u tiskanom obliku. HT-u je naloženo dostaviti uporabne dozvole ili ovjerene izjave ovlaštenog predstavnika da se koristi istom bez sudskog spora s vlasnikom nekretnine ili upraviteljem dobra na kojoj je izgrađena EKI, u razdoblju od najmanje tri godine od početka njezine uporabe.

HT se 04. travnja 2017. očitovao da je infrastrukturni operator za cijelokupnu EKI na administrativnom području Općine. 19. svibnja 2017. HT je dostavio Elaborat za pravo puta broj 29/2017: geodetski elaborat katastra vodova za cijelokupnu EKI, za trasu kabelske kanalizacije, trase kabela u zemlji bez kabelske kanalizacije i trase nadzemnih kabela na administrativnom području Općine, zatim popunjenu Tablicu 1 (obrazac u elektroničkom obliku) iz Pravilnika te ostalu traženu dokumentaciju. Nadalje, HT je dostavio Izjavu br. 378/2017 kojom potvrđuje da se koristi s EKI na administrativnom području Općine prema popisu katastarskih čestica iz Elaborata više od tri godine od početka njene uporabe bez sudskog spora s vlasnikom nekretnine ili upraviteljem općeg dobra i Izvod iz poslovnih knjiga od 14. travnja 2017. kojom HT potvrđuje da se predmetna imovina nalazi u poslovnim knjigama HT-a i da je sastavni dio bilance temeljnog kapitala.

Općina je 21. svibnja 2020. dostavila zahtjev za dopunskim rješenjem, Potvrdu Općine Desinić, Jedinstveni upravni odjel (klasa: 700-01/20-01/119, urbroj: 2214/03-20-05 od 20.05.2020.), Potvrdu Općine Desinić, Jedinstveni upravni odjel (klasa: 700-01/20-01/119, urbroj: 2214/03-20-04 od 20.05.2020.), očitovanje Županijske uprave za ceste Krapinsko-zagorske županije od 13.05.2020. i Tablicu 1 u kojoj su sve katastarske čestice koje su u vlasništvu Općine označene s „DA“ u stupcu 55 tablice.

Obzirom da niti jedna stranka postupka nije zatražila održavanje usmene rasprave, ista u postupku nije održana. HAKOM je temeljem prikupljenih podataka i javno dostupnih evidencija, utvrdio kako slijedi.

Općina traži provođenje postupka iz članka 28. stavka 6. Zakona o elektroničkim komunikacijama (NN 73/08, 90/11, 133/12, 80/13, 71/14 i 72/17, dalje: ZEK) u odnosu na nekretnine koje su u njezinom vlasništvu. Stoga je u ovom postupku bilo potrebno utvrditi je li HT na administrativnom području Općine infrastrukturni operator, količinu i vrstu EKI koju ima na predmetnom području, visinu naknade za pravo puta koju je obvezan plaćati Općini kao vlasniku nekretnina na kojima se nalazi EKI te datum od kojeg teče obveza plaćanja naknade za pravo puta.

HT je infrastrukturni operator na području Općine

Temeljem članka 28. ZEK-a smatra se da infrastrukturni operator ima pravo puta ako je izgradio EKI na općem dobru ili na nekretninama iz članka 27. stavka 1. ZEK-a, uz ispunjavanje bilo kojeg od sljedećih uvjeta:

- da posjeduje uporabnu dozvolu izdanu na svoje ime ili na ime svojih univerzalnih ili pojedinačnih pravnih prednika,
- da se koristi elektroničkom komunikacijskom infrastrukturom i drugom povezanom opremom bez sudskog spora s upraviteljem općeg dobra ili vlasnikom nekretnine na kojoj je izgradena ta infrastruktura, u razdoblju od najmanje tri godine od početka njezina korištenja.

Da je HT infrastrukturni operator na administrativnom području Općine proizlazi iz Izjave br. 378/2017 kojom HT potvrđuje da se koristi EKI na administrativnom području Općine prema popisu katastarskih čestica iz Elaborata više od tri godine od početka njene uporabe bez sudskog spora s vlasnikom nekretnine ili upraviteljem općeg dobra te iz Izvoda iz poslovnih knjiga od 14. travnja 2017. kojom HT potvrđuje da se predmetna imovina nalazi u poslovnim knjigama HT-a i da je sastavni dio bilance temeljnog kapitala. Navedene dokumente Općina nije osporila. Dakle, nesporno je utvrđeno da HT ima pravo puta na administrativnom području Općine na kojem se nalazi njegova EKI, jer navedeno pravo proizlazi iz članka 28. stavka 1. ZEK-a.

Nadalje, člancima 27. – 29. ZEK-a regulirana su prava operatora javnih komunikacijskih mreža da kao infrastrukturni operatori na cijelom području Republike Hrvatske imaju pravo gradnje, održavanja, razvoja i korištenja elektroničke komunikacijske mreže i infrastrukture na općem dobru, na nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te na nekretninama u vlasništvu drugih pravnih i fizičkih osoba, u skladu s odredbama ZEK-a i posebnim propisima. Dakle, pravo puta na administrativnom području Općine na kojem se nalazi EKI HT-a nesporno postoji u korist HT-a, iz čega proizlazi da i naknada za pravo puta nesporno pripada vlasnicima nekretnina.

Općina je pokretanjem postupka pred HAKOM-om jasno izrazila volju da joj se rješenjem odredi naknada za pravo puta na nekretninama u njezinu vlasništvu.

Količina i vrsta EKI HT-a

Količina, vrsta i prostorni položaj EKI HT-a na administrativnom području Općine pa tako i na nekretninama u vlasništvu Općine nije sporna među strankama te ista proizlazi iz Elaborata koji dokument je u dijelu koji se odnosi na podatke o elektroničkoj komunikacijskoj infrastrukturi i drugoj povezanoj opremi, nesporan među strankama. U navedenom dokumentu, za cijelokupnu EKI (za trase kabelske kanalizacije, trase kabela u zemlji bez kabelske kanalizacije i trase nadzemnih kabela) vidljiv je prostorni položaj EKI-a na cijelom administrativnom području Općine, pa tako i na nekretninama u vlasništvu Općine, kao i vrsta i količina EKI po svakoj pojedinoj katastarskoj čestici.

Vlasništvo Općine na katastarskim česticama na kojima se nalazi EKI HT-a

Obveza je infrastrukturnog operatora za kojeg se prepostavlja da ima EKI koju je ranije izgradio i koju koristi u smislu članka 28. ZEK-a, dostaviti podatke o istoj, a podatke o vlasništvu nekretnina na kojima se nalazi EKI, moguće je utvrditi tek nakon što su poznati točni podatci o vrsti i količini EKI i njenom prostornom položaju na svakoj pojedinoj katastarskoj čestici, sukladno članku 5. stavku 2. Pravilnika o potvrdi i naknadi o pravu puta (NN 152/11, 151/14, 95/17, dalje: Pravilnik). Naime, bez podataka od strane infrastrukturnog operatora o izgrađenoj EKI na određenom području, s detaljnim podatcima o vrsti, količini i prostornom položaju EKI na svakoj pojedinoj katastarskoj čestici, Općini je nemoguće ostvarivati pravo na naknadu za pravo puta u ovom postupku, obzirom da ne postoji javno dostupna evidencija o EKI, niti je ista dostupna na drugi način. Stoga je u ovom postupku bilo potrebno najprije utvrditi podatke o vrsti, količini i prostornom položaju EKI HT-a, a tek potom vlasništvo podnositelja zahtjeva na nekretninama na kojima se nalazi navedena infrastruktura.

HAKOM ukazuje da ovaj upravni postupak nema za cilj utvrđivanje prava vlasništva, već ima za cilj utvrđivanje infrastrukturnog operatora za EKI i utvrđivanje visine naknade za pravo puta na nekretninama u vlasništvu Općine. Nadležnost HAKOM-a nije nadgledati promjene u vlasništvu nekretnina već je djelatnost HAKOM-a izrijekom propisana odredbama ZEK-a (Visoki upravni sud RH, UsII-17/18-5).

Pravo na naknadu za pravo puta Općina ima u onim suvlasničkim udjelima koji su navedeni u evidenciji zemljišne knjige Zemljišnoknjižnog odjela Krapina, a ako udjeli nisu određeni uzima se da su jednaki, temeljem članka 36. stavka 2. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (NN 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 129/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 143/12, 152/14).

U odnosu na nerazvrstane ceste, Općina je dostavila Potvrdu Općine Desinić, Jedinstveni upravni odjel (klasa: 700-01/20-01/119, urbroj: 2214/03-20-05 od 20.05.2020.), očitovanje Županijske uprave za ceste Krapinsko-zagorske županije od 13.05.2020. i Tablicu 1 u kojoj su sve katastarske čestice koje su u vlasništvu Općine označene s „DA“ u stupcu 55, kao dokaze da se radi o nerazvrstanim cestama Općine. Iz navedenih javnih isprava koje HT nije osporio niti je na bilo koji način u ovom postupku doveo u sumnju istinitost činjenica navedenih u javnim ispravama, utvrđene su katastarske čestice koje su nerazvrstane ceste na području Općine, a koje su ex lege u vlasništvu Općine, bez obzira na trenutne zemljišnoknjižne upise. Naime, HAKOM je uzeo u obzir stav VUS-a RH naveden u nizu presuda (UsII-8/17-5, UsII-179/18, UsII-232/18-5) da zemljišnoknjižno stanje nije jedino relevantno u postupku dokazivanja prava vlasništva na nekretninama, osobito u slučaju nerazvrstanih cesta koje su Zakonom o cestama ex lege postale vlasništvo jedinica lokalne samouprave na čijem području se nalaze. Imajući na umu članke 98., 100., 101., 131., 132. i 133. Zakona o cestama (NN

84/11, 22/13, 54/13, 148/13, 92/14, dalje: ZC) prema kojima se upisi prava vlasništva provode po službenoj dužnosti, na te nekretnine primjenjuje se vlasničkopravni režim uspostavljen ZC. Dakle, kako se u konkretnom slučaju radi o neupisanom pravu vlasništva Općine na tako stečenim nekretninama u zemljišne knjige, zemljišnoknjižno stanje nije relevantno za utvrđenje vlasnika te vrste nekretnine. Međutim, na nerazvrstanoj cesti na kojoj je pravo vlasništva stečeno ex lege, bilo je potrebno utvrditi da je riječ upravo o toj vrsti nekretnine, a što je potvrđeno spomenutim javnim ispravama koje ovlaštene pravne osobe izdaju o činjenicama o kojima vode službenu evidenciju sukladno čl. 159. ZUP-a, što potvrđuje i stav VUS-a RH u presudi UsII-72/17-9. Pri izradi konačnog obračuna godišnje naknade za pravo puta, uzima se u obzir i vrsta, količina i prostorni položaj EKI prema Elaboratu, koji se nalazi na katastarskim česticama koje predstavljaju nerazvrstane ceste na području Općine.

Nadalje, člankom 3. stavkom 3. ZC propisano je da se na javnoj cesti može osnovati pravo služnosti i pravo građenja radi izgradnje građevina elektroničkih komunikacija i povezane opreme, međutim navedenu odredbu nije moguće tumačiti na način da ista derogira članke 27. – 29. ZEK-a koji reguliraju prava operatora javnih komunikacijskih mreža da kao infrastrukturni operatori na cijelom području Republike Hrvatske imaju pravo gradnje, održavanja, razvoja i korištenja elektroničke komunikacijske mreže i infrastrukture na općem dobru, na nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te na nekretninama u vlasništvu drugih pravnih i fizičkih osoba, u skladu s odredbama ZEK-a i posebnim propisima. Drugim riječima, i pravo puta i naknada za pravo puta osnovani su ZEK-om i proizlaze iz članaka 27.-29. ZEK-a i nisu suprotstavljeni odredbama ZC. Dodatno, kako iz odredbe članka 6. stavka 2. točke e) Pravilnika proizlazi da se naknada za pravo puta obračunava i za ceste, naknada za pravo puta odnosi se i na ceste na kojima se nalazi EKI HT-a (Visoki upravni sud RH, UsII-166/18-6). Stoga je riješeno kao u izreci.

Nadalje, Općina je dostavila Potvrdu Općine Desinić, Jedinstveni upravni odjel (klasa: 700-01/20-01/119, urbroj: 2214/03-20-04 od 20.05.2020.) i Tablicu 1 u kojoj su sve katastarske čestice koje su u vlasništvu Općine označene s „DA“ u stupcu 55 tablice. Iz navedene javne isprave s popisom nekretnina koje su preuzete u vlasništvo Općine temeljem odredbe čl. 87. st. 1. Zakona o lokalnoj samoupravi i upravi iza prijašnje Općine koje HT nije osporio niti je na bilo koji način u ovom postupku doveo u sumnju istinitost činjenica navedenih u javnim ispravama, nedvojbeno su utvrđene katastarske čestice koje su ex lege u vlasništvu Općine, bez obzira na trenutne zemljišnoknjižne upise. U odnosu na predmetne katastarske čestice HAKOM upućuje na stav Visokog upravnog suda Republike Hrvatske izraženog u nizu presuda (USII-72/17-9 od 06.09. 2017. i UsII-6/17-10 od 25.01.2018.) koje navode:,, ...neprijeporno je da kod ovih nekretnina Grad nije vlasništvo u zemljišnim knjigama proveo u skladu s vlasničkopravnim režimom koji je na snazi u Republici Hrvatskoj" Općina je vlasnik temeljem odredbe čl. 87. st. 1. Zakona o lokalnoj samoupravi i upravi (NN 90/92) odnosno temeljem čl. 13. st. 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj samoupravi i upravi (NN br. 117/93) iza prijašnjih katastarskih općina. Stoga je riješeno kao u izreci.

Radi osiguranja sigurnosti i cjelovitosti EKI, što je nesporno u javnom interesu i pravične ravnoteže između ovog cilja i ograničavanja prava trećih ustanovljavanjem prava puta, potrebno je tumačiti odredbu članka 29. ZEK-a na način da se pod pojmom opće dobro razumijeva i javno dobro u općoj uporabi (UsII-106/17).

Datum od kojeg teče pravo na naknadu za pravo puta

Zahtjev Općine podnesen je 22. prosinca 2015. te je HAKOM u ovom postupku zaključio da je zahtjev uredan i u skladu sa člankom 28. stavkom 6. ZEK-a i člankom 5. stavkom 1. i 2. Pravilnika.

Temeljem članka 5. stavka 4. Pravilnika te uz primjenu članka 9. stavka 2. Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o potvrdi i naknadi za pravo puta (NN 95/17), propisano je da će HAKOM za razdoblje od zaprimanja zahtjeva, rješenjem utvrditi infrastrukturnog operatora, količinu i vrstu elektroničke komunikacijske infrastrukture koja je izgrađena na nekretninama iz stavka 1. te visinu godišnje naknade za pravo puta. Stoga je kao datum od kojeg teče obveza infrastrukturnog operatora plaćati naknadu za pravo puta, određen 22. prosinca 2015.

Visina naknade za pravo puta

Visina naknade za pravo puta utvrđena je imajući u obzir količinu, vrstu i prostorni položaj EKI na svakoj pojedinoj katastarskoj čestici prema podatcima koje je HT dostavio u Elaboratu te vrsti i površini zemljišta koje se koriste za pristup, postavljanje, korištenje, popravljanje i održavanje EKI, a prema službenoj evidenciji Zemljišnoknjižnog odjela Krapina ili podredno Odjela za katastar nekretnina Krapina, primjenjujući iznose naknada prema vrsti nekretnine i način obračuna, kako je navedeno u članku 6. i 7. stavcima 1., 2., 3. i 4. Pravilnika.

Godišnja naknada prema vrsti nekretnine definirana je člankom 7. stavkom 1. Pravilnika, sukladno kategorizaciji nekretnina iz članka 6. stavka 2. Pravilnika, a prema vrsti zemljišta. Ukupni iznos naknade za prvu, drugu, treću, četvrtu i petu godinu plaća se u roku određenom rješenjem. Sukladno ovom rješenju HT mora dostaviti detaljan obračun s podatcima koji su primjenjeni, a prilikom obračuna potrebno je koristiti Tablicu 1, Dodatak 2 Pravilnika. Slijedom navedenoga, HAKOM je temeljem članka 28. stavaka 4. i 6. i članka 29. ZEK-a te članka 100. stavka 2. ZUP-a, riješio kao u izreci ovog rješenja.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU: Protiv ovog rješenja nije dopuštena žalba, ali može se pokrenuti upravni spor, što ne odgađa provedbu rješenja. Upravni spor može se pokrenuti podnošenjem tužbe Visokom upravnom sudu Republike Hrvatske u roku 30 dana od dana primitka ovog rješenja.

RAVNATELJ

mr. sc. Miran Gosta

Dostaviti:

1. Hrvatski Telekom d.d., Radnička cesta 21, 10000 Zagreb, UP – osobna dostava
2. Odvjetnik xx, 10000 Zagreb, UP – osobna dostava
3. U spis